

IŠPLĖSTINIS PAMOKOS PLANAS

1. INFORMACIJA APIE PAMOKĄ

Mokykla	Utenos Saulės gimnazija
Studentas, vedantis pamoka	Lukas Bernotas
Klasė, mokinių skaičius pamokoje	10 klasė, 26 mokiniai
Pamokos tema	Birželio 23 d. sukilimas ir nacistinės okupacijos pradžia Lietuvoje
Pamokos vedimo data	2026-02-11
Pamokos tikslas	Atskleisti 1941 m. birželio sukilimo aplinkybes, įvertinti Laikinosios vyriausybės veiklą ir parodyti skirtumą tarp lietuvių lūkesčių bei nacistinės Vokietijos planų Lietuvai.
Uždavinys/-iai	1. Apibūdinti sovietinės okupacijos ypatybes ir pasipriešinimo formas 1940–1941 m. 2. Paaiškinti Birželio 23-iosios sukilimo eigą ir tikslus. 3. Įvertinti Laikinosios vyriausybės realią valdžią ir jos veiklos ribotumą. 4. Analizuoti istorijos šaltinį ir pagrįsti atsakymus argumentais.
Uždavinio/-ių pasiekimo vertinimo kriterijai	1. Mokiniai geba įvardyti sukilimo datą ir jo aplinkybes (Operacija „Barbarosa“, SSRS traukimas). 2. Mokiniai paaiškina Laikinosios vyriausybės veiklos ribotumą. 3. Mokiniai geba palyginti lietuvių lūkesčius su nacistinės Vokietijos politika. 4. Mokiniai argumentuotai atsako į šaltinio analizės klausimus.
Ugdomos kompetencijos	Pažinimo, komunikavimo, pilietiškumo

Pamokos situacija, kontekstas	Mokiniai jau nagrinėjo Antrąjį pasaulinį karą pasauliniu mastu. Šioje pamokoje analizuojama Lietuvos padėtis 1941 m., sovietinės okupacijos patirtis, sukilimas bei nacistinės okupacijos pradžia.
--------------------------------------	---

2. PAMOKOS EIGA

Pamokos dalys ir laikas*	Siekiami pamokos uždaviniai	Naudojamos priemonės, mokymo(si) metodai, strategijos	Mokymo(si) veikla pamokoje	Mokymosi pasiekimų, užduočių įvertinimo būdai
Įvadinė dalis 10 min	<i>Suaktyvinti turimas žinias apie sovietinę okupaciją ir įvesti į sukilimo temą.</i>	Pokalbis, probleminis klausimas.	Klausimas: „Kuo pasižymėjo sovietinė okupacija Lietuvoje?“ – Aptariami pasipriešinimo pavyzdžiai (mokytojų suvažiavimas, LAF kūrimasis). – Pristatoma pamokos tema.	Žodinis atsakymų vertinimas, aktyvumo stebėjimas.
Pagrindinė dalis 30 min	1. Paaiškinti Birželio 23 d. sukilimo aplinkybes. 2. Apibūdinti Laikinosios vyriausybės veiklą ir ribotumą. 3. Įvertinti skirtumą tarp lietuvių lūkesčių ir nacistinės Vokietijos planų	Aiškinimas, diskusija, šaltinio analizė	– Pristatoma Operacija „Barbarosa“ ir SSRS kariuomenės traukimas. – Aptariama sukilimo pradžia, nepriklausomybės paskelbimas, Laikinosios vyriausybės veikla. – Diskusinis klausimas: „Ar galima teigti, kad Laikinoji vyriausybė turėjo realią valdžią?“ – Trumpa šaltinio analizė (3 klausimai iš skaidrės)..	Mokinių gebėjimas argumentuotai atsakyti į klausimus, dalyvavimas diskusijoje, šaltinio analizės atsakymai.
Baigiamoji dalis ir mokinių pasiekimų vertinimas/įsi vertinimas	Refleksija, apibendrinamasis pokalbis.	Apibendrinamasis pokalbis, refleksija.	– Klausimas klasei: „Ar Birželio 23-iosios sukilimas turėjo prasmę?“ – Aptariamos pagrindinės išvados. – Mokiniai įvardija vieną naują suprastą aspektą.	Žodinis įsivertinimas, mokytojo apibendrinimas.

5 min				
--------------	--	--	--	--

*Nurodyti kiek laiko skiriama kiekvienai pamokos daliai

PAMOKOS PLANO VERTINIMAS

Vertinimą atlieka praktikos mentorius

Studento/ės gebėjimų vertinimas	Galimas balų skaičius	Bendras balas
Mokymosi uždavinio formulavimo aiškumas	1	1
Pamokos turinio ir pasirinktų priemonių dermė su suformuluotu uždaviniu	2	2
Pasirinktų mokymo(si) metodų adekvatumas ir dermė su pamokos turiniu	2	2
Pamokos struktūrinių dalių trukmės suplanavimo adekvatumas	1	1
Mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo kriterijų suformulavimas	2	2
Pasirinktų vertinimo ir įsivertinimo būdų atitikimas vertinimo kriterijams	2	2
Bendras balas	10	10

Vertintojo rekomendacijos ir pastebėjimai apie parengtą planą ir jo įgyvendinimą:

Vertintojas

(Parašas)

Ludovika Mikalaiciūnienė, metodinė

(Vardas, pavardė, dėstomas dalykas, kvalifikacinė kategorija)

Studentas(ė)

(Parašas)

Lukas Bernotas

(Vardas, pavardė)

Kuo pasižymėjo sovietinė okupacija?

Raudonoji Armija įžengia į Lietuvą, 1940

Birželio 23 d.
Sukilimas ir
Nacistinės
Lietuvos
okupacijos
pradžia

Pamokos uždaviniai

Suprasti Birželio
23-iosios
sukilimo
priežastis.

Atskirti sukilimą
nuo nacistinės
okupacijos.

Analizuoti istorinį
šaltinį apie 1941
m. įvykius.

Visu sovietinės okupacijos metu vyko pasipriešinimai

Iš pradžių pasipriešinimai buvo spontaniški:

- Žmonės slapta priešinosi sovietinei valdžiai
- Ignoravo sovietinius nurodymus

Vieši, bet netiesioginiai pasipriešinimo pavyzdžiai:

- Mokytojų suvažiavimų metu buvo giedamas ne komunistinis „Internacionalas“, o Lietuvos himnas

Donatas Kropas

Man asmeniškai dar spėjo papasakot to įvykio liudininkas. Kai sugrojo internacionalą (kurio niekas nemokėjo), ir mokytojai užtraukė himną, to susitikimo prezidiume buvęs P. Cvirka jau buvo besėdantis į kėdę. tai labai pasimetė - sėst ar nesėst, patūpinėjo kelis kartus, ėmė dairytis aplink, galiausiai atsistojo ir sugiedojo. O ten taip pat prieky buvęs Dekanozovas atsisėdo ir užsirūkė.

1y Like Reply

41

Lietuvos mokytojų suvažiavimo prezidiumas. 1940 m. rugpjūčio 14–15 d. Prezidiumo nariai atsistojo, kai vietoj Internacionalo mokytojai užgiedojo Lietuvos himną. Fotogr. V. Augustinas [Fotografavau Lietuvą. – Vilnius, 1997. – P. 89.]

Organizuoti pasipriešinimai

1940 rudenį kūresi pogrindžio grupės ir centrai

Svarbiausia organizacija:

- Lietuvių aktyvistų frontas (LAF)
- Vadovaujamas Kazio Škirpos
- Vienijo pogrindžio pasipriešinimo jėgas

Rezultatas:

- Pasipriešinimas tapo koordinuotu
- Buvo ruošiamasi aktyviems veiksams

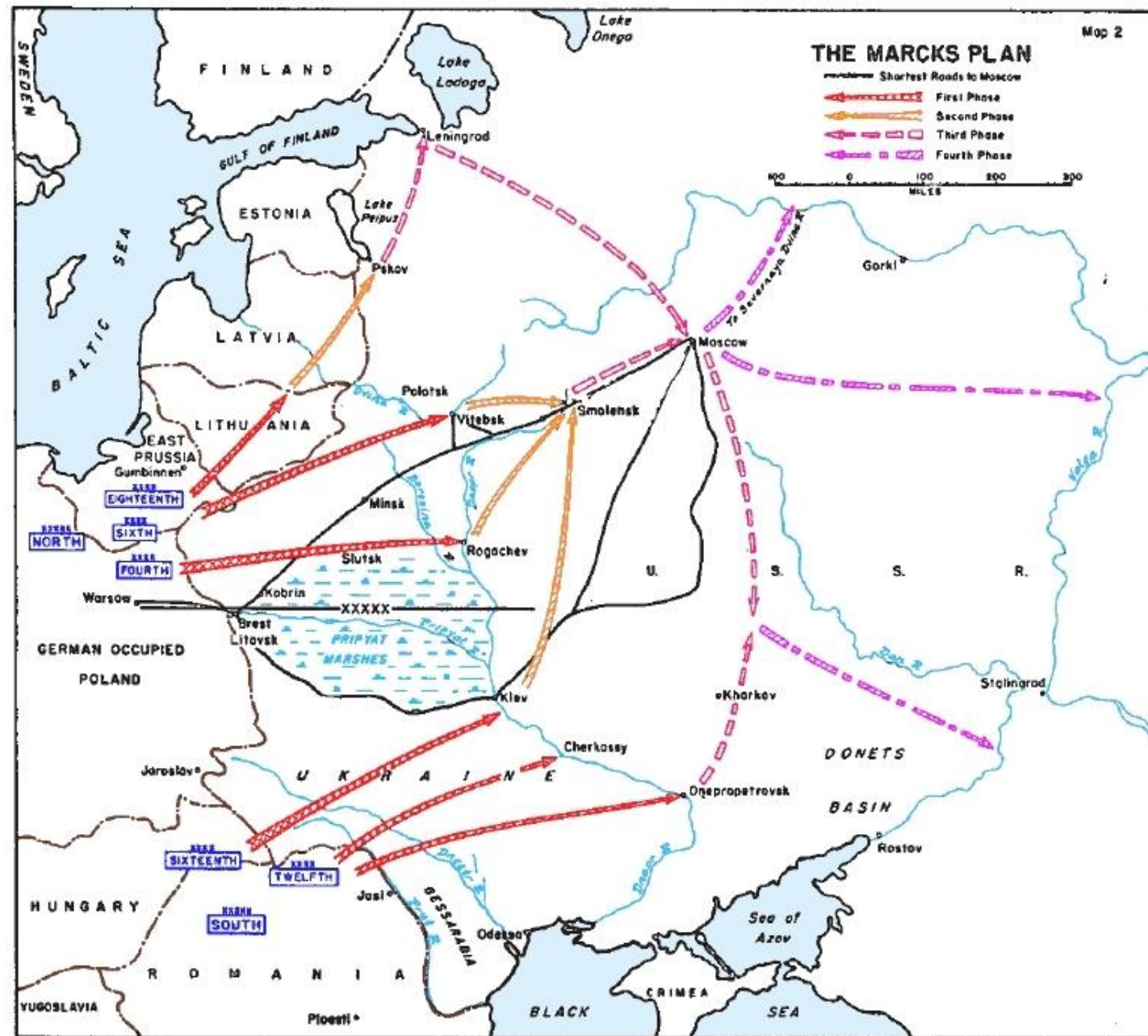

Kazys Škirpa

Operacija „Barbarosa“ 1941 birželio 22.

- Vokietija užpuolė Sovietų Sąjungą.
- Pažeistas Molotovo–Ribentropo paktas.
- Prasidėjo didžiausias sausumos karas istorijoje.
- Sovietų kariuomenė traukėsi, vokiečiai užėmė jų teritorijas.

Erich Marcks planas - pirminis Vokietijos puolimo planas Operacijai „Barbarosa“

Tuo metu Lietuvoje

Prasidėjo birželio 23-iosios sukilimas

- 1941 m. birželio 23 d. ryte Lietuvoje prasidėjo antisovietinis sukilimas.
- Kaune per radiją paskelbta apie Lietuvos nepriklausomybės atkūrimą.
- Pranešta apie Laikinosios vyriausybės sudarymą.
- Sukilėliai perėmė svarbius objektus: radiją, ryšių centrus, administraciją.
- Sovietų kariuomenė ir valdžia traukėsi, dalis pasitraukė chaotiškai.
- Sukilimas greitai išplito po visą Lietuvą.

Sukilėliai tanketėje
(Kaunas, 1941 06 25)

Suformuota laikinoji vyriausybė veikė 1941 06 23–08 05

- Nepriklausomybės atkūrimas paskelbtas per Kauno radiją iki vokiečių kariuomenės įžengimo.
- Ministrų pirmininku tapo J. Ambrazevičius (Brazaitis).
- Atkurtos savivaldos, ministerijos, policija, atnaujinti Lietuvos įstatymai.
- Reali valdžia buvo ribota – galiojo tik tai, kas neprieštaravo Vokietijos interesams.
- 1941 08 05 Vokietijos okupacinė valdžia priverė vyriausybę nutraukti veiklą.

Lietuvos laikinosios vyriausybės posėdis. Pirmininkauja J. Ambrazevičius

SSRS kariuomenė traukiasi

- 1941 m. birželį SSRS kariuomenė traukėsi chaotiškai, netekusi kontrolės.
- Besitraukdami sovietų daliniai vykdė tyčines civilių žudynes.
- Buvo žudomi ne ginkluoti kovotojai, o civiliai gyventojai.
- Taikytasi į išsilavinusius, organizuotus visuomenės sluoksnius (darbininkus, tarnautojus, inteligentiją).

Iš Lietuvos besitraukiančios SSRS kariuomenės
Nužudytų Panevėžio cukraus fabriko darbininkų
laidotuvės (1941 06)

Vokiečių įžengimas į Lietuvą

- Vokietija įžengė į Lietuvą kaip į SSRS teritoriją, ne kaip į atkurtą valstybę.
- Birželio sukilimas palengvino vokiečių puolimą, bet nebuvo pripažintas.
- Sukilėliai nebuvo laikomi sąjungininkais – jie nuginkluoti, dalis sušaudyti.
- Lietuvos nepriklausomybė nebuvo pripažinta, prasidėjo nacistinė okupacija.

Lietuvių policijos pareigūnas reguliuoja vokiečių kariuomenės šarvuočio eismą Gedimino prospekte Vilniuje 1941 m. birželio 30 d.

Užduotis – šaltinio analizė

Vadovėlio psl. 158

Išanalizuoti šaltinį ir atsakyti:

1 užduotis.

Paaiškinkite, kodėl, remiantis šaltiniu, sukilėliams buvo palanki situacija veikti būtent tą dieną.

2 užduotis.

Ivardykite du veiksmus, kurie, remiantis šaltiniu, vyko Birželio 23-iosios sukilimo metu.

3 užduotis.

Paaiškinkite, kodėl ši šaltinio ištrauka yra vertinga nagrinėjant Birželio 23-iosios sukilimą.

Ar Birželio 23-iosios
sukilimas turėjo realią
prasmę, jei Vokietija
nepripažino Lietuvos
nepriklausomybės?

Kodėl dalis Lietuvos visuomenės
1941 m. vokiečių atėjimą iš
pradžią galėjo suvokti kaip
išsilaivsinimą iš sovietinės
okupacijos?

Kaip Birželio sukilimo eiga
parodo skirtumą tarp
lietuvių lūkesčių ir nacistinės
Vokietijos planų Lietuvai?

Ar galima teigti, kad Laikinoji
vyriausybė turėjo realią valdžią?
Kodėl taip / kodėl ne?

Kaip SSRS kariuomenės
pasitraukimas ir vykdytas teroras
paveikė visuomenės nusiteikimą
1941 m. vasarą?